

**SEVIMLI BOLAJONIM UCHUN
ERTAKLAR**

UCH OG'AYNI BOTIRLAR

YANGI ASR AVLADI

TOSHKENT

2015

UO'K: 373.31-053.5

KBK: 82.3 (2)

S-38

Sevimli bolajonim uchun ertaklar: Uch og'ayni botirlar
– Toshkent: Yangi asr avlodi, 2015. – 80 b.

ISBN 978-9943-27-479-2

«Sevimli bolajonim uchun ertaklar» ruknidagi seriyali kitoblarimizga o'zbek xalq ijodiyotidan saralab olingan ertaklar kiritilgan. Millatimizning boy madaniy merosi, insoniy fazilatlari va kelajakka ishonchi aks ettirilgan ushbu ertaklar to'g'rilikning fazilati, egrilikning oqibati, yaxshilikning qudrati-yu yomonlikning kasridan to'g'ri xulosa chiqarishga undaydi.

Ushba to'plam aziz bolajonlarimizni ertaklarning sehrli olamiga yetaklab, samimiy tuyg'ularga oshno qildi, degan umiddamiz.

UO'K: 373.31-053.5

KBK: 82.3 (2)

ISBN 978-9943-27-479-2

© Sevimli bolajonim uchun ertaklar: «Uch og'ayni botirlar»
«Yangi asr avlodi», 2015.

UCH OG'AYNI BOTIRLAR

Bir bor ekan, bir yo'q ekan, qadim zamon-
da bir kishi bo'lgan ekan. U boy ham,
kambag'al ham emas ekan. Uning uchta o'g'li
bor ekan, uchovi ham o'qigan, oq-u qorani
tanigan, yuzlari oyday, o'zlari tog'day, yomon
bilan yurmagan, yomon joyda turmagan ekan-
lar. To'ng'ichi yigirma bir yoshda, o'rtanchasi
o'n sakkiz yoshda, kenjasi o'n olti yoshda ekan.

Otasi bir kuni ularni oldiga chaqirib, har
birining peshonasini silab:

– O'g'illarim, men boy emasman, mendan
qolgan davlat sizlarning maishatingiz uchun
kifoya qilmaydi, mendan ortiq narsa umid qilib
o'tirmanglar, o'zimdan keyin baxtsiz bo'lib
qolmanglar, deb sizlarni o'qitdim. Yaxshi ism

qo'ydim. To'y qildim, voyaga yetkazdim. Buning ustiga sizlarni yana uch narsa bilan tarbiya qildim: birinchidan, sog'lom vujudli qilib o'stirdim – quvvatli bo'ldingiz. Ikkinchidan, yarog' bilan tanishtirdim – yarog' ishlatishga usta bo'ldingiz. Uchinchidan, qo'rqitmay o'stirdim – botir bo'ldingiz, yana uchta narsani aytaman, quloqlaringizga olib, eslaringizdan chiqarmanglar. To'g'ri bo'ling – bexavotir bo'lasiz. Maqtanchoq bo'lmang – xijolat tortmaysiz. Dangasalik qilmang – baxtsiz bo'lmaysiz. Bundan boshqasini o'zingiz o'rganing. Qora toyni, saman toyni, ko'k toyni asbob-anjomlari bilan tayyorlab qo'ydim. Xurjunlaringizni bir haftalik ovqat bilan to'lg'izdim. Baxtingiz yo'lda, topib olmoq uchun dunyoni ko'rgani yo'lga chiqing, dunyoni tanimay dunyo kishisi bo'lmaysiz. Baxt qushini ushlamoq uchun baxt oviga chiqing. Oq yo'l sizlarga, o'g'illarim, – debdi.

O'g'illari suyunib, safar tayyorgarligini ko'rishib, erta saharda o'tlanib yo'lga tushibdilar. Uch og'ayni kun bo'yi yurib, ancha olisga ketibdilar.

Namozshom vaqtida bir joyga yetibdilar. Kechasi yo'l yurmoqni munosib ko'rmay, shu joyda tunamoqni ma'qul topib, otlaridan tushib, istirohat qilib, ovqat yeb, yotish oldidan o'zaro shu maslahatga kelibdilar: «Bu joy to'qayzor ekan, biz uzoq yo'l bosib kelganmiz, charchab uxlab qolsak yaxshi bo'lmas, kechani uch qismga bo'lib, har bir qismida birimiz navbat bilan poyloqchi bo'lib uyg'oq turaylik».

To'ng'ich akasi birinchi bo'lib navbatni olibdi. Ikkala ukasi uyquga ketibdilar. Chiroq lipillab yonib turardi. Katta aka qo'lidagi yarog'ini o'ynab, atrofdagi dov-daraxtlarni tomosha qilib bir qancha vaqt o'tiribdi. Atrof jimjit. Borliq uyquda. Kecha oydin edi. Bir vaqt to'qay ichidan bir sharpa eshitilibdi. Yigit qo'rqmay, yarog'ini chiqarib hujumga shay bo'lib turibdi.

Og'a-inilar tushgan to'qayning narigi tomonida bir sherning makoni bor ekan. Odamlar bu joyga kelgani qo'rqar edilar. Sher aka-ukalarning hidini bilib, yemoq uchun asta-sekin uyasidan qo'zg'alib chiqib kelibdi. To'ng'ich botir, sherni o'ldirishga ishonsa ham, «Ukalarim bezovta bo'lmasinlar» deb, to'qayning boshqa tomoniga qarab qochibdi. Sher quvibdi. To'ng'ich botir panaga yashirinib turib, sherning orqa tomoniga qilich bilan urib, uni yaralabdi. Yarador sher bo'sh kelmabdi. Bor kuchini to'plab, o'zini to'ng'ich botir tomoniga otibdi. Yigit chap beribdi va sherning naq boshini mo'ljalga olib, qilich solibdi. Sher yiqilibdi. U, sherning ustiga minib terisidan bir tasma qirqib olibdi. Beliga mahkam bog'lab olib, hech narsa ko'rmaganday, yana ukalari yoniga qaytibdi.

Poyloqchilik navbati o'rtancha botirga kelibdi. Bu gal hech qanday voqea yuz bermabdi. Kenja botirning poyloqchilik navbati ham tinch o'tibdi. Birinchi kecha shu bilan tugabdi.

Tong otishi bilan nonushta qilib, yana yo'lga tushibdilar. Kechgacha yo'l yuribdilar, yo'l

yursalar ham mo'l yuribdilar, bir tog'ning bag'riga tushib kelibdilar. Tog'ning chap tomoni keng qo'riq ekan. O'rtada bittagina baqaterak bo'lib, baqaterakning tagida bir buloq, uning oldida supa, tog'ning tagidagi g'orda esa ilonlar podshosi – ajdar sulton yolg'iz yasharkan.

Bundan bexabar botirlar shu yerga tushibdilar. Otlarini boylab, xashak solib, haligi supaga o'tirib, hordiq chiqaribdilar. Ovqatlarini yeb bo'lgach, uxlash vaqtida yana navbatma-navbat poyloqchilik qilishga kelishibdi.

Birinchi bo'lib to'ng'ich botir navbatchilik qilibdi. Uning galida tun sokin o'tibdi. Undan keyin o'rtancha botir poyloqchilik qilibdi. Uning navbatida ham kecha oydin, jimjit ekan. Bir vaqt haligi g'ordan vahimali ovoz eshitilibdi. O'rtancha botir qo'rqmabdi, jim kutibdi. Faqat akasi bilan ukasining bezovta bo'lishlarini xohlamabdi. Oradan ko'p vaqt o'tmasdan g'ordan boshi xumday, uzunligi chinorday bir ilon o'rmalab kela boshlabdi.

O'rtancha botir supadan tushib, qo'riqning narigi tomoniga qarab qochibdi. Odam borligini bilib chiqqan ajdar, o'rtancha botirga tomon hamla qilibdi. Botir chap berib, ajdar sultonning dumiga qilich uribdi va uni yaralabdi. Yarador ajdarning beliga qilich solib, uni jonidan judo qilish o'rtancha botirga qiyin kechmabdi. O'rtancha botir ham ajdarning terisidan bir tasma olib, beliga bog'lab olibdi. Keyin hech narsa ko'rmaganday bo'lib, supaga qaytibdi.

Uchinchi navbat kenja botirga kelibdi. Kenja botir akasi uyquga ketgach, tonggacha poyloqchilik qilibdi. Tong otibdi, uyg'onibdilar. Nonushtadan keyin yana otlanib, yo'lga tushibdilar. Bu kun ham yo'l yuribdilar. Tog'larni, cho'llarni, dasht-dalalarni o'tib, kun botganda bir tepalikka yetibdilar. To'xtab, bu kechani shu yerda o'tkazmoqqa kelishibdilar. Tepalikda o'zlari uchun joy hozirlashibdi. Ovqatlan-gach, yotarda yana poyloqchilik boshlanibdi.

Birinchi navbatni har doimgidek to'ng'ich botir o'tkazibdi. Tun sokinligida ukalari maza qilib uxlashibdi.

Tunning ikkinchi yarmida navbat o'rtancha botirga o'tibdi. Uning poyloqchiligida ham atrof jimjit, butun borliq uyquda ekan.

Keyin kenja botirga gal kelibdi. Kenja botir tepalikda akalarini uxlatib, poylab o'tirgan ekan, birdan shamol turib, chiroqni o'chirib qo'yibdi. Akalarining qorong'ida uxlashini xohlamabdi va chiroq axtarish uchun tepaliking eng baland qismiga chiqibdi. Bu yerdan atrof kaftdek ko'rinar ekan. Shunda uzoqdan bir yorug'likka ko'zi tushibdi. Chiroqni yoqib kelish uchun otini minibdi-yu, o'sha tomonga qarab ketibdi. Ancha yo'l yurib, cho'lning o'rtasidagi bir qo'rg'onga yetib kelibdi. Qo'rg'on yetti paxsa devor bilan o'ralgan bo'lib, bir tomonida eshik bor ekan. Otini tashqarida qoldirib, sekin ichkari kiribdi. Qo'rg'onning hovlisida bir chekkada o'n bir yog'ochli qora uy bo'lib, uning darchalari berk, eshiklari